2026/1448

29.6.2026

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2026/1448

z 26. júna 2026

na podporu projektu na zníženie bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou na Ukrajine

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 19. novembra 2018 prijala Stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam (RĽZ) a ich munícii. Únia sa zaviazala okrem iného podporovať uplatňovanie nových technológií na účinnejšie riadenie zásob RĽZ a naďalej podporovať spoluprácu a pomoc pri vykonávaní akčného programu Organizácie Spojených národov pre RĽZ vrátane riadenia zásob RĽZ a munície.

(2) Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov prijalo 4. decembra 2023 Globálny rámec pre riadenie konvenčnej munície počas celého jej životného cyklu (ďalej len „globálny rámec“), ktorý je dobrovoľným rámcom spolupráce obsahujúcim súbor politických záväzkov na posilnenie a podporu existujúcich iniciatív v oblasti riadenia konvenčnej munície počas celého jej životného cyklu a na riešenie existujúcich nedostatkov v tejto oblasti. V globálnom rámci sa v cieli 5 štáty nabádajú, aby vytvorili technické kapacity na vykonávanie primeraného, systematického a udržateľného dohľadu nad konvenčnou muníciou vo vnútroštátnych zásobách, podľa potreby a v súlade s vnútroštátnym právom, a to aj prostredníctvom poskytovania a prijímania medzinárodnej spolupráce a pomoci.

(3) Rada 14. apríla 2025 schválila závery o kontrole vývozu zbraní, v ktorých poverila pracovnú skupinu pre vývoz konvenčných zbraní (COARM), aby v relevantných prípadoch podporovala budovanie kapacít tretích krajín, pokiaľ ide o riadenie zásob zbraní a munície.

(4) Uplatňovanie prirodzeného práva Ukrajiny na sebaobranu proti útočnej vojne Ruska od 24. februára 2022 zahŕňa nadobúdanie a riadenie významných zásob konvenčnej munície, čo spôsobuje vážne bezpečnostné riziká a výzvy.

(5) Akcie Únie v oblasti nešírenia a odzbrojenia by sa mali podľa potreby vykonávať so zámerom znížiť ľudské utrpenie a prispieť k bezpečnosti obyvateľov Ukrajiny v kontexte jej sebaobrany proti útočnej vojne Ruska a zmierniť negatívne dôsledky vojny.

(6) Preto je vhodné, aby Únia prostredníctvom finančného príspevku podporila projekt zameraný na zníženie bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou na Ukrajine,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Únia podporuje projekt na zníženie bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou na Ukrajine (ďalej len „projekt“).

2. Cieľom projektu je znížiť bezpečnostné riziká súvisiace s muníciou na Ukrajine stanovením požiadaviek na technickú kapacitu vnútroštátnych orgánov Ukrajiny v oblasti dohľadu nad muníciou a na základe toho zlepšiť vnútroštátne technické kapacity prostredníctvom nadobudnutia a odovzdania testovacieho vybavenia a poskytovania príslušnej odbornej prípravy. Tento projekt tak prispeje k predchádzaniu nehodám súvisiacim s muníciou a neplánovaným výbuchom, k zlepšeniu ochrany personálu a zvýšeniu bezpečnosti civilného obyvateľstva.

3. Podrobný opis projektu je uvedený v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoká predstaviteľka“).

2. Technické vykonávanie projektu zabezpečuje Ženevské medzinárodné centrum pre humanitárne odmínovanie (GICHD) a organizácia ITF Enhancing Human Security (Posilnenie ľudskej bezpečnosti) (ITF).

3. GICHD a ITF vykonávajú svoje úlohy pod vedením vysokej predstaviteľky. Vysoká predstaviteľka na tieto účely uzavrie s GICHD a ITF potrebné dojednania.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu, ktorý financuje Únia (ďalej len „výdavky“) je 1 996 834 EUR.

2. Výdavky sa riadia v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na rozpočet Únie.

3. Na správne nakladanie s finančnou referenčnou sumou uvedenou v odseku 1 dohliada Komisia. Komisia na tento účel uzavrie s GICHD a ITF potrebné dohody. V uvedených dohodách sa stanoví, že GICHD a ITF majú zabezpečiť zviditeľnenie príspevku Únie zodpovedajúce jeho kontextu a výške.

4. Komisia sa usiluje, aby sa dohody uvedené v odseku 3 uzavreli čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. O všetkých ťažkostiach v tomto procese, ako aj o dátume uzavretia dohôd informuje Radu.

Článok 4

1. Vysoká predstaviteľka informuje Radu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných polročných správ, ktoré vypracúva GICHD a ITF.

2. Komisia podáva Rade správy o finančných aspektoch projektu.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohôd uvedených v článku 3 ods. 3 alebo 6 mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v uvedenej lehote žiadna z uvedených dohôd neuzavrie.

V Luxemburgu 26. júna 2026

Za Radu

predseda

M. DAMIANOS

PRÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

„Zníženie bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou na Ukrajine“

1. **Súvislosti a kontext**

Ukrajina čelí značným bezpečnostným rizikám a výzvam spojeným s vnútroštátnymi zásobami konvenčnej munície. Ich závažnosť sa od začiatku komplexnej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine vo februári 2022 len prehĺbila.

Tieto výzvy viedli k mnohým incidentom s explóziami, a to nielen v dôsledku nepriateľských útokov a sabotáže muničnej infraštruktúry, ale aj prepravy, skladovania, manipulácie a likvidácie neoverenej alebo nestabilnej munície ukrajinskými ozbrojenými silami a orgánmi presadzovania práva na Ukrajine. Hoci ukrajinské orgány prijali preventívne opatrenia na zvýšenie bezpečnosti a zníženie rizík pre personál a civilné obyvateľstvo, infraštruktúru a životné prostredie, okrem iného v muničných skladoch a ich okolí, je nevyhnutné prijať ďalšie opatrenia.

V tejto súvislosti je naliehavo potrebná technická pomoc v oblasti dohľadu nad muníciou s cieľom podporiť ukrajinské orgány pri zmierňovaní bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou. Účinný dohľad nad muníciou je základným prvkom riadenia bezpečnosti munície, ktorý umožňuje včasné odhalenie degradácie, porúch a z toho vyplývajúcich nebezpečných podmienok prepravy, skladovania alebo manipulácie. Súčasné kapacity dohľadu nad muníciou na Ukrajine sú pod tlakom v dôsledku:

— veľkých objemov a rozmanitosti druhov munície, kalibru, veku a výrobných noriem,

— nedostatku personálu odborne pripraveného na vykonávanie dohľadu nad muníciou,

— nedostatočnej infraštruktúry na systematickú inšpekciu, dohľad, testovanie a riadenie životného cyklu, alebo infraštruktúry poškodenej vojnou,

— nedostatkov v technickom vybavení, štandardizovaných postupoch, dokumentácii a správe údajov v porovnaní s medzinárodnými osvedčenými postupmi a normami,

— zvýšeného vystavenia munície nepriaznivým environmentálnym a skladovacím podmienkam.

Posilnené kapacity dohľadu nad muníciou budú okrem riešenia bezprostredných bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou počas konfliktu tvoriť rozhodujúci základ pre obnovu a stabilizáciu Ukrajiny po skončení konfliktu vrátane prechodu ozbrojených síl z vojenského stavu do mierového stavu. Veľké objemy munície si budú vyžadovať systematickú inšpekciu, overovanie a riadenie založené na riziku, aby sa umožnilo bezpečné skladovanie, preprava a likvidácia. Včasnými investíciami do udržateľných vnútroštátnych kapacít dohľadu sa preto zníži dlhodobá humanitárna, environmentálna a finančná záťaž spojená s nekontrolovanou degradáciou munície a neplánovanými výbuchmi v období po skončení konfliktu. Bez posilnených kapacít dohľadu bude pravdepodobnosť nehôd a neplánovaných výbuchov súvisiacich s muníciou naďalej vysoká, čo môže mať pre vnútroštátne orgány aj civilné obyvateľstvo katastrofálne dôsledky.

Ukrajinské orgány v tejto súvislosti v lete 2025 požiadali EÚ o technickú pomoc na podporu overovania bezpečnosti munície počas celého jej životného cyklu s osobitným zameraním na program odbornej prípravy a vybavenia v oblasti dohľadu nad muníciou. Táto žiadosť bola zopakovaná na workshope s názvom *Zriadenie medzinárodnej platformy odbornej prípravy a spolupráce v oblasti riadenia bezpečnosti munície na podporu úsilia Ukrajiny o zníženie bezprostredného rizika po skončení konfliktu*, ktorý zorganizovalo centrum GICHD 13. až 14. novembra 2025 vo švajčiarskej Ženeve.

Požadovaná akcia je v súlade s politikami EÚ v oblasti RĽZ a so širšími politikami v oblasti nešírenia a odzbrojenia prostredníctvom podpory budovania kapacít na bezpečné a chránené skladovanie munície a manipuláciu s ňou, najmä v partnerských krajinách, čím sa vytvára príležitosť na poskytovanie cielenej nesmrtiacej podpory v súlade so záväzkom EÚ týkajúcim sa mieru, stability a znižovania rizika.

Žiadosť o pomoc je okrem toho v súlade s Úniou podporovaným Globálnym rámcom pre riadenie konvenčnej munície počas celého jej životného cyklu (GFA), keďže jej cieľom je umožniť ďalšie zníženie bezpečnostných rizík, ktoré predstavujú vnútroštátne zásoby konvenčnej munície na Ukrajine, na základe:

— priorizácie udržateľnosti kapacít príslušných vnútroštátnych orgánov v oblasti riadenia konvenčnej munície počas celého jej životného cyklu,

— úsilia o primeraný, systematický a udržateľný dohľad nad konvenčnou muníciou vo vnútroštátnych zásobách a

— využívania náležitých procesov znižovania rizika na riadenie vnútroštátnych zásob konvenčnej munície.

Očakáva sa, že presadzovaním zodpovedných postupov riadenia munície sa touto akciou prispeje aj k rozsiahlejšej regionálnej bezpečnosti, a to znížením rizika cezhraničných vplyvov spojených s neplánovanými výbuchmi, kontamináciou životného prostredia a nekontrolovanou degradáciou munície. Týmto spôsobom sa podporuje dlhodobá stabilita a odzrkadľujú medzinárodne uznávané preventívne prístupy a prístupy k znižovaniu rizika v súlade s preventívnym bezpečnostným prístupom EÚ.

Takýmto prístupom sa podporuje aj spolupráca EÚ a Ukrajiny v oblasti nešírenia a odzbrojenia, čo zahŕňa posilnenie kapacít ukrajinských orgánov prostredníctvom rozvoja partnerstiev s medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi fórami a vďaka ich komplementárnemu úsiliu.

2. **Celkový cieľ**

Znížiť bezpečnostné riziká súvisiace s muníciou na Ukrajine posilnením vnútroštátnych kapacít v oblasti dohľadu nad muníciou, čím sa prispeje k predchádzaniu muničným nehodám a neplánovaným výbuchom, zlepšeniu ochrany personálu a zvýšeniu bezpečnosti civilného obyvateľstva.

3. **Opis akcie**

3.1 **Stanovenie požiadaviek na technické kapacity vnútroštátnych orgánov Ukrajiny v oblasti dohľadu nad muníciou**

3.1.1 **Výstup 1**

Potvrdené a priorizované požiadavky na technické kapacity pre účinný dohľad nad muníciou zo strany ukrajinských orgánov v súlade s koncepciami a medzinárodnými normami znižovania bezpečnostných rizík súvisiacich s muníciou, čo predstavuje jasný a dohodnutý základ pre cielené budovanie kapacít a technickú podporu.

3.1.2 **Opis**

Akciou v rámci výstupu 1 príslušné ukrajinské orgány získajú spoločné, na dôkazoch založené poznatky o technických kapacitách potrebných na vykonávanie systematického, udržateľného a na riziku založeného dohľadu nad muníciou počas celého jej životného cyklu. Dosiahne sa to na základe štruktúrovaných technických posúdení, poradenskej podpory a spolupráce s vnútroštátnymi zainteresovanými stranami. Potvrdené požiadavky na kapacity sa budú okrem iného vzťahovať na infraštruktúru a vybavenie, technické procesy a postupy, ľudské zdroje a kompetencie a riadenie informácií.

3.1.3 **Predpokladané výstupy**

Výstup 1 – Overený prehľad súčasných kapacít a nedostatkov v kapacitách dohľadu nad muníciou zaznamenaný v technickej správe.

Výstup 2 – Správa vo forme prioritného zoznamu požiadaviek na technické kapacity a overených potrieb v oblasti dohľadu nad muníciou vrátane vybavenia a odbornej prípravy na účely výstupu 2, schválená príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a zaznamenaná v technickej správe. Hoci zoznam má obsahovať požiadavky a potreby, ktoré sa musia splniť s využitím financovania EÚ v rámci súčasného projektu, mal by obsahovať aj prioritné požiadavky a potreby odporúčané na financovanie v prípade, že budú k dispozícii ďalšie finančné prostriedky. Zoznam schváli pracovná skupina COARM.

Výstup 3 – Ustanovenia týkajúce sa dohľadu nad muníciou v predpisoch o bezpečnosti munície príslušných vnútroštátnych orgánov zosúladené s medzinárodne uznávanými osvedčenými postupmi a normami.

3.1.4 **Predpokladané činnosti**

Činnosti súvisiace s výstupom 1:

1. Administratívna kontrola a vývoj metodiky.

2. Online a fyzické konzultácie so zainteresovanými stranami, posúdenie v teréne a stretnutie zamerané na schválenie.

3. Analýza dokumentácie a vypracovanie správ.

Činnosti súvisiace s výstupom 2:

1. Preskúmanie zistení posúdenia a mapovanie zistených nedostatkov v porovnaní s medzinárodne uznávanými osvedčenými postupmi a normami.

2. Online a fyzické konzultácie so zainteresovanými stranami a stretnutie s ukrajinskými vnútroštátnymi orgánmi na účely schválenia priorít.

3. Analýza dokumentácie, vypracovanie správy a jej predloženie na schválenie pracovnou skupinou COARM.

Činnosti súvisiace s výstupom 3:

1. Vypracovanie navrhovanej aktualizácie vnútroštátnych predpisov o bezpečnosti munície so zahrnutím ustanovení o dohľade nad muníciou, ktoré sú v súlade s medzinárodne uznávanými normami a osvedčenými postupmi.

2. Poradenská podpora pre vnútroštátne orgány pri internom a externom overovaní a záverečné právne preskúmanie predpisov o bezpečnosti munície vrátane dohľadu nad muníciou.

3. Revízia návrhu ustanovení na základe spätnej väzby a podpora formálneho zosúladenia/schválenia príslušnými orgánmi Ukrajiny.

3.2 **Rozvoj technických kapacít vnútroštátnych orgánov Ukrajiny v oblasti dohľadu nad muníciou**

3.2.1 **Výstup 2**

Zlepšenie vnútroštátnych technických kapacít v oblasti dohľadu nad muníciou prostredníctvom štruktúrovaného programu zameraného na vybavenie a odbornú prípravu, na základe ktorého sa príslušným ukrajinským orgánom umožní vykonávať systematický, bezpečný a na riziku založený dohľad nad muníciou v súlade s medzinárodne uznávanými osvedčenými postupmi a normami.

3.2.2 **Opis**

Akciou v rámci výstupu 2 sa na základe potvrdených a priorizovaných požiadaviek na technické kapacity a overených potrieb posilnia operačné kapacity dohľadu nad muníciou, a to poskytnutím nesmrtonosného sledovacieho vybavenia, cielenou technickou odbornou prípravou a poradenstvom v oblasti používania vybavenia a poradenskými službami v oblasti operačnej integrácie výcviku a vybavenia do činností dohľadu nad muníciou. Vybavenie na dohľad sa bude používať na vykonávanie termodynamického a chemického, mechanického, optického a elektrického testovania munície, pričom sa bude uprednostňovať vybavenie s pôvodom v EÚ. Uprednostní sa poskytnutie mobilného vybavenia, aby sa zaistila prevádzková flexibilita a odolnosť a v prípade potreby umožnili integrované kontroly podľa funkčných skupín vybavenia. Výstupom sa zabezpečí, aby pomoc vychádzala z potrieb, bola primeraná a ucelená a aby sa zároveň priamo riešili zistené nedostatky a predchádzalo sa duplicite s inými iniciatívami.

3.2.3 **Predpokladané výstupy**

Výstup 1 – Vybavenie na dohľad nad muníciou zo zoznamu schváleného pracovnou skupinou COARM obstarané a dodané vnútroštátnym orgánom Ukrajiny.

Výstup 2 – Personál vykonávajúci dohľad nad muníciou odborne pripravený na používanie obstaraného vybavenia na základe príslušných metód dohľadu nad muníciou a operačných postupov Ukrajiny v súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi a normami.

3.2.4 **Predpokladané činnosti**

Činnosti súvisiace s výstupom 1:

1. Obstaranie všetkého vybavenia na dohľad nad muníciou uvedeného v zozname v súlade so schválenými špecifikáciami.

2. Doprava, colné konanie a distribúcia vybavenia v rámci krajiny.

3. Odovzdanie vybavenia a overenie jeho použitia.

Činnosti súvisiace s výstupom 2:

1. Potvrdenie požiadaviek na odbornú prípravu a jej program na základe poskytnutého vybavenia.
2. Organizácia a realizácia odbornej prípravy zameranej na používanie vybavenia.
3. Poskytovanie mentorstva a technickej podpory na pracovisku pri začleňovaní vybavenia do operačných činností dohľadu.

4. **Prijímatelia**

Prijímateľmi tejto akcie sú priamo: štátne orgány Ukrajiny – poverení správcovia munície a regulačné orgány pre bezpečnosť munície, a nepriamo: civilné obyvateľstvo žijúce v blízkosti muničných skladov a prepravných trás.

5. **Udržateľnosť**

Projektom sa zabezpečuje udržateľnosť, a to inštitucionalizáciou dohľadu nad muníciou ako bezpečnostnej funkcie zaisťovanej na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom štandardizovaných postupov, vybavenia dlhodobej spotreby a odborne pripraveného personálu začleneného do existujúcich štruktúr, čím sa zaisťuje kontinuita v podmienkach konfliktu a relevantnosť pre obnovu po skončení konfliktu. Technická odolnosť, nákladovo efektívne vybavenie, decentralizované nasadenie a plná zodpovednosť na vnútroštátnej úrovni umožňujú dlhodobé znižovanie rizík, predchádzanie nehodám a dodržiavanie medzinárodných noriem bezpečnosti munície bez pokračujúcej závislosti od vonkajších zdrojov.

6. **Spôsoby vykonávania**

Akciu budú spoločne a koordinovane vykonávať centrum GICHD a organizácia ITF Enhancing Human Security, pričom každý špecializovaný vykonávací subjekt bude poverený dosiahnutím stanoveného výstupu v súlade so svojím príslušným mandátom, odbornými znalosťami a komparatívnymi výhodami. GICHD bude vykonávať činnosti v rámci výstupu 1 vrátane vypracovania zoznamu vybavenia a odbornej prípravy na účely výstupu 2, zatiaľ čo ITF bude vykonávať činnosti v rámci výstupu 2.

V záujme zaistenia vnútroštátnej zodpovednosti, relevantnosti a udržateľnosti sa činnosti budú vykonávať v úzkej koordinácii s príslušnými ukrajinskými orgánmi.